

[Erna Sørensen.]

men at være med til at bygge op og til ikke at lade det gå, sådan som det er gået i de seneste år.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Omsider står vi overfor gennemførelsen af en revision af svangerskabsloven. Udvalgets flertal, hvortil jeg hører, går ind for ministerens lovforslag med nogle, mest formelle, ændringer, og således, at det i alt væsentligt er det af svangerskabskommissionens flertal stillede forslag, der gennemføres. Jeg ønsker at gøre opmærksom på, at dette kommissionsflertal også bestod helt og fuldt af venstres og de konservatives repræsentanter samt af medicinaldirektøren.

Jeg tør sige, at svangerskabskommissionen i løbet af fire år har gennemløjet den gældende lovgivning, dens mening, dens praksis og de problemer, der knytter sig til svangerskabsafbrydelse. Vi stødte på en vis uensartethed i praksis og fandt derfor, som udvalgets ordfører allerede har sagt det, at der burde optages en tydeliggørelse af lovens mening i selve loven vedrørende den medicinske indikation. Vi studerede, hvorfor praksis var blevet den, at mødrehjælpsinstitutionerne i stigende omfang var kommet til at medvirke ved undersøgelser af forudsætningerne for indikation. Det viste sig nemlig hurtigt, efter at loven af 1937 var gennemført, at den kirurgiske overlæge ofte var utilbøjelig til at foretage indgrebene, medmindre indikationen støttede sig på undersøgelser af kvinden enten hos en speciallæge eller hos en mødrehjælpsinstitution, og at de praktiserende læger ofte med deres begrænsede erfaringer følte sig usikre overfor indikationsafgrænsningen og derfor i stort omfang henviste kvinderne til speciallæger og i ganske særlig grad til mødrehjælpsinstitutionerne. Erfaringen har vist, at der ved afgørelse af, om svangerskabsafbrydelse i det enkelte tilfælde er berettiget, ofte indgår sociale momenter, som det er nødvendigt at have kendskab til for at kunne vurdere en foreliggende alvorlig fare for kvindens helbredstilstand; derfor må der foretages såvel en social som en lægelig undersøgelse.

Det er konsekvensen heraf, ministeren og flertallet drager ved de ændringsforslag,

der ligger for os. Vi fastholder, som mindretallet, den nugældende lovs medicinske indikation: „alvorlig fare for kvindens liv eller helbred“. Vi tilføjer (ændringsforslag nr. 2):

„Ved bedømmelsen af denne fare skal der på grundlag af en vurdering af samtlige omstændigheder, herunder de forhold, hvorunder kvinden må leve, tages hensyn ikke alene til fysisk eller psykisk sygdom, men også til tilstedeværende eller truende fysiske eller psykiske svækkelsestilstande.“

Vi ønsker, at det bortset fra sygdomstilfælde, hvor en sygehusoverlæge alene kan stille indikation, bliver mødrehjælpsinstitutionen, der undersøger, om betingelserne for svangerskabsafbrydelse er tilstede, og dens samråd bestående af to læger og mødrehjælps leder eller en anden kvalificeret af mødrehjælps personale, der træffer afgørelsen om afbrydelsen.

Jeg må — som det allerede er gjort af udvalgets ordfører — tage afstand fra bemærkningerne til mindretallets ændringsforslag nr. 1, hvori der siges, at den gældende lov er blevet anvendt i videre omfang, end lovens ord hjemler, og man videre taler om den praksis, der i årene siden 1937 har udviklet sig udenfor lovens rammer. Vi har lige hørt, hvorledes det ærede medlem fru Ellen Poulsen uddybede dette, at praksis er gået udenfor den nugældende lovs grundlag. Det fremgik klart af 1937-lovens motiver, at der var tale om en udvidet medicinsk indikation, og at en alvorlig fare for liv og helbred også kan foreligge af andre årsager end sygdom, årsager, der både kan være af fysisk og af psykisk karakter, f. eks. en kronisk underernæring på grund af nød og elendighed, og dette blev præciseret i sundhedsstyrelsens cirkulære af 25. september 1939. Jeg må derfor påtale, når det ærede medlem fru Ellen Poulsen udtaler, at praksis er imod lovens mening og ånd. Det er den ikke. Mindretalsforslagets mening er således en skærpelse af den nugældende lovgivning. Mindretallets ændringsforslag til mødrehjælpslovforslaget, hvorefter der ønskes indført et forbud mod, at mødrehjælpsinstitutionerne medvirker ved afgørelsen af spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger indika-